

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

для вступників на навчання для здобуття третього освітньо-наукового рівня
(доктор філософії) за спеціальностями 035 Філологія, 251 Державна безпека,
081 Право

Київ – 2023

Програма вступного іспиту з іноземної мови розроблена предметною комісією Приймальної комісії Національної академії СБ України для прийому вступного іспиту.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Проведення вступного іспиту з іноземної мови є умовою прийому на навчання для здобуття третього освітнього-наукового рівня (доктор філософії) за спеціальністю 035 Філологія, 251 Державна безпека, 081 Право у 2023 році.

Проведення освітньої діяльності здійснюється відповідно до ліцензії на освітню діяльність на третьому освітньо-науковому рівні з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

Умови для конкурсного відбору вступників на навчання розроблені відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2023 року № 276, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 28 березня 2023 року за № 519/39575, та «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 р. (зі змінами, внесеними Постановою КМ України № 283 від 03.04.2019 р.), регламентовані Порядком прийому на навчання до Національної академії Служби безпеки України громадян України, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста), погодженим Службою безпеки України, Міністерством освіти і науки України (реєстр. № 29/296/ві від 01.06.2022).

На навчання в аспірантурі для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії за результатами вступних випробувань приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

Згідно з Умовами прийому на навчання для здобуття вищої освіти України (Наказ МОН від 13 жовтня 2021 року № 1098, Глава VII, п.5), вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 відповідно до

Загальноєвропейських рекомендацій мовної освіти або аналогічного рівня); німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій мовної освіти або аналогічного рівня); французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій мовної освіти або аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом.

Вступники, які на час вступу до аспірантури склали кандидатський іспит з іноземної мови, звільняються від вступного іспиту до аспірантури. Таким вступникам перезараховуються оцінки кандидатського іспиту (за умови надання оригіналу кандидатського посвідчення).

Вступне випробування проводиться предметною комісією у кількості 3-5 осіб, які вільно володіють відповідною іноземною мовою і за рішенням Вченої ради можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступника.

Мета вступного іспиту: є перевірка знань, умінь і навичок, набутих у результаті вивчення іноземної мови, відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти; підтвердження володіння мовою на середньому рівні (B2).

Завдання іспиту: виявити рівень розуміння іноземної мови задля подальшого спрямування навчання іноземній мові в аспірантурі з огляду на актуальність інтеграції освітньої системи України у європейський та світовий освітній простір та потребу в підвищенні рівня знань аспірантами іноземних мов і навичок активної роботи з міжнародними базами наукової інформації.

2. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО РІВНЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВСТУПНИКІВ ДО АСПІРАНТУРИ

Фахове вступне випробування до аспірантури з іноземної мови перевіряє наявність загальних і фахових компетентностей, програмних результатів, набутих під час навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

2.1. Компетентності, програмні результати

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей.
- Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосування сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.
- Здатність спілкуватися з науковою спільнотою українською та іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами з метою презентації та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі.
- Усвідомлення необхідності та дотримання норм наукової етики.
- Здатність розробляти наукові проекти та керувати ними, складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.
- Здатність працювати в міжнародному науковому просторі – для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних та загальних завдань, пов'язаних із фаховою підготовкою.

- Уміння формулювати та визначати відповідні задачі, розробляти шляхи їх розв’язання, реалізації у наукові проекти та трансформування у наукові знання, концепції, висновки та ін., а також уміння формувати команду дослідників для вирішення локальної задачі (формулювання дослідницької проблеми, робочих гіпотез, збору інформації, підготовки пропозицій).

Фахові компетентності:

- Здобуття глибинних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.
- Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх.
- Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.
- Здатність розв’язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів.
- Здатність до реалізації завдань міждисциплінарних філологічних досліджень.
- Здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі філології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів.
- Здатність до лінгвокреативної діяльності в науково-інноваційній сфері
- Здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності «Філологія».
- Здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

- Здатність вивчати, аналізувати, систематизувати взаємозв'язки між мовою і соціальним контекстом, а отримані дані представляти їх у вигляді цілісного дослідження.

Програмні результати: володіти комунікативною мовленнєвою компетентністю з української мови (лінгвістичний, мовленнєвий, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах; дотримуватися правил академічної доброчесності; критично мислити, творчо використовувати різні теорії й досвід у процесі вирішення соціальних і професійних завдань; доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються; обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного матеріалу; використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог.

2.2. Знання та уміння

Вступники до аспірантури повинні демонструвати високий рівень професійно орієнтованої міжкультурної комунікативної компетентності як складника діяльнісної компетентності (не нижче рівня B2 відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій з питань мовної освіти),

знати:

лексичні, граматичні, фонетичні явища, відомості про країну, мова якої вивчається, необхідні для реалізації лінгвістичної, мовленнєвої та соціокультурної компетентностей;

вміти:

- **в аудіюванні:** розуміти діалогічне та монологічне мовлення носіїв мови; розуміти більшість лекцій, дискусій і дебатів; впізнавати широке коло ідіоматичних виразів та колоквіалізмів, виділяючи зміни реєстрів мовлення; розуміти розгорнуте мовлення, навіть коли воно не зовсім зв'язне і коли смислові зв'язки в ньому не виражені експліцитно; розуміти повідомлення й оголошення на конкретні та абстрактні теми; вилучати специфічну інформацію з неякісних, з аудіо перешкодами публічних звернень; розуміти широкий спектр записаних і трансльованих матеріалів; розуміти більшість теленовін і передач про поточні події; розуміти документалістику, живі інтерв'ю, ток-шоу, фільми на нормативному мовленні;

- **в читанні:** розуміти в деталях розгорнуті, складні тексти; читати кореспонденцію, епізодично звертаючись до словника (довідника); швидко переглядати тексти, знаходячи потрібні деталі, бажану інформацію, ідентифікувати зміст і відповідність новин, статей, повідомлень на теми широкого діапазону; розуміти в деталях широкий діапазон розгорнутих, складних текстів, які зустрічаються в суспільному, професійному, академічному й повсякденному житті; розуміти довгі, складні інструкції про новий прилад або процедуру, незалежно від того, чи відноситься інструкція до власної сфери діяльності, за умови, якщо можна перечитати складні місця;

- **в усному мовленні:** продукувати чітко, плавне, зв'язне усне мовлення з ефективною логічною структурою; висловлюватись вільно, спонтанно, майже без зусиль, використовувати широкий лексичний репертуар; робити чіткі, детальні описи складних об'єктів, продумані описи та розповіді, інтегруючи підтеми, розвиваючи окремі положення та завершуючи логічним висновком; вміти виступати швидко, майже без ускладнень, застосовуючи наголос чи інтонацію з метою точної передачі відтінків смислу; гнучко й ефективно користуватися мовою для соціальних цілей у тому числі емоційних, образних та жартівливих; вміти легко розуміти і брати участь у складних інтеракціях між

іншими людьми, що ведуть групову бесіду, дискусію на абстрактні, складні, комплексні незнайомі теми; вміти легко справитись з дебатами навіть на абстрактні комплексні теми, переконливо аргументувати свою позицію, відповідаючи на запитання та коментарі швидко, спонтанно й адекватно реагувати на складні лінії аргументації;

- в писемному мовленні: писати зрозумілі, добре структуровані тексти на складні теми, підкреслюючи відповідні вихідні положення, викладаючи й доводячи точки зору досить докладно, з допоміжними пунктами, причинами й прикладами, та завершуючи відповідними логічними висновками; вміти писати чіткі, детальні, зв'язні та розгорнуті описи й вигадані тексти впевненим, особистим, природним стилем, що відповідає рівню уявного читача; написати добре структуровані твори на складні теми, підкреслюючи відповідні вихідні положення, досить докладно формулювати й доводити точки зору/погляди з допоміжними аргументами, доказами та відповідними прикладами.

3. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ

3.1. Специфікація

Вступний іспит проводиться у письмовій формі на платформі MOODLE, за результатами якого комісія складає протокол та подає його до приймальної комісії.

Тест складається з 2-х частин та містить 50 завдань різних рівнів складності. Завдання вважається виконаним, якщо вступник встановив правильну відповідність і позначив правильний варіант відповіді. Завдання вважається невиконаним у випадках, якщо: а) позначено неправильний варіант відповіді; б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильний варіант; в) не позначено жодного із варіантів. Під час складання екзамену не допускається використання словників.

№ з/п	Вид діяльності	Обсяг	Час виконання
1.	Перша частина. Читання.	5 тестових завдань	45 хв.
2.	Друга частина. Лексико-граматичний тест.	45 тестових завдань	45 хв.

Час виконання тесту – 90 хв.

3.2 Критерії оцінювання

Кожна правильна відповідь оцінюється в **2 бали**.

- перша частина тесту: питання з 1 по 5 – тест на розуміння прочитаного – **10 балів**;
- друга частина тесту: питання з 1 по 45 – лексико-граматичні завдання з вибором однієї правильної відповіді – **90 балів**;

Максимальна кількість балів, яку набирає вступник, правильно виконавши всі завдання (тестовий бал) – **100 балів**.

Оцінка за 100-бальною шкалою обраховується відповідно до нижченаведеної таблиці.

3.3. Апеляція

Апеляції на результати вступних екзаменів розглядає апеляційна комісія, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом ректора. Апеляція з питань зміни оцінки повинна подаватися у письмовій формі до комісії в день проведення вступного випробування або в день оголошення його результатів. Апеляція розглядається на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання, як правило, в присутності вступника. Додаткове опитування вступників при розгляді апеляції не проводиться.

Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступне випробування у визначений розкладом час; особи, знання яких було оцінено балами нижче мінімального рівня, встановленого цією програмою, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються.

Перескладання вступних випробувань у межах одного етапу набору не допускається.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати складання іспиту визначаються оцінками за національною шкалою оцінювання, що координується із загальною оцінкою за 100-бальною шкалою і трансформується у 200-бальну шкалу.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС (максимальна кількість 100 балів).

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно	Вступник повністю володіє теоретичним матеріалом, логічно й послідовно викладає його суть, наводить самостійно приклади й коментує їх, спроможний здійснити будь-який мовний аналіз, демонструє вміння застосувати набуті знання в нестандартних ситуаціях. Вільно оперує будь-яким програмним матеріалом. При відповіді не допускає фактичних і мовленнєвих помилок. Відповідь виважена й науково обгрунтована, демонструє особистий внесок у розв'язання поставленої проблеми, уміння здійснювати всебічний багатоаспектний аналіз.	Високий (творчий)	відмінно
84-89	B	дуже добре	Вступник дуже добре володіє теоретичним матеріалом, спроможний узагальнювати, критично оцінювати мовні факти. Знання матеріалу бездоганні. Фактичні помилки у відповіді відсутні. Демонструє вміння роботи з науковою літературою, усебічно аналізує матеріал, дає йому власну критичну оцінку. Більшість теоретичних положень підтверджуються прикладами.	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре
75-83	C	добре	Вступник виявляє ґрунтовні знання матеріалу,		

			дає аргументовані відповіді на поставлені запитання; розуміється на теоретичних положеннях.		
65-74	D	задовільно	Вступник здатен досить зв'язно висловлюватися, добре відтворювати матеріал. Може розкрити приблизно половину матеріалу. Непослідовно і незв'язно висловлює думку щодо тих чи тих лінгвістичних явищ, губиться при необхідності навести приклади, не завжди може дати відповідь на запитання, що конкретизує його висловлення. Виклад відзначається поверховістю, недостатньою осмисленістю і логічністю, бідністю словника, значною кількістю фактичних помилок.	Середній (репродуктивний)	задовільно
60-64	E	достатньо	Вступник володіє теоретичним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
1-59	FX	Незадовільно	Вступник відтворює окремі фрагменти опрацьованого матеріалу, що становить 1/3 частину загального обсягу змісту певної теми; участь у діалозі обмежується однією чи двома елементарними репліками, що не враховують ситуації спілкування. Здебільшого розуміє суть питання, але не може цілісно і точно його розкрити; відповідь мовленнєво не відшліфована (допускає багато помилок).	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно

Сума балів за всі завдання вступного випробування переводиться до **200-бальної** шкали згідно з таблицею:

60	100,0	70	125,0	80	150,0	90	175,0
61	102,5	71	127,5	81	152,5	91	177,5

62	105,0	72	130,0	82	155,0	92	180,0
63	107,5	73	132,5	83	157,5	93	182,5
64	110,0	74	135,0	84	160,0	94	185,0
65	112,5	75	137,5	85	162,5	95	187,5
66	115,0	76	140,0	86	165,0	96	190,0
67	117,5	77	142,5	87	167,5	97	192,5
68	120,0	78	145,0	88	170,0	98	195,0
69	122,5	79	147,5	89	172,5	99	197,5
						100	200,0

5. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Перелік нормативних, розпорядчих, інструктивних документів, на яких базується програма:

1. Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#top>
3. Закон України «Про Службу безпеки України» (від 25.03.1992 №2229-XII). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T222900.html.
4. Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 15, ст.190). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12/ed20070101>.
5. Закон України «Про контрозвідувальну діяльність» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 12, ст.89). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15>.
6. Указ Президента України від 09.10.2019 № 739/2019 «Про проходження військової служби (навчання) курсантами вищих військових навчальних

зкладів (військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти) Служби безпеки України». Із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 39/2021 від 29.01.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/739/2019#Text>

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності URL: <https://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF/page>.

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

10. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.05.2016 № 567 «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 035 «Філологія». Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 1293 від 20.09.2017 № 353 від 12.04.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0825-16#Text>

11. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>.

12. Наказ Міністерства науки і освіти України від 11.07.2019 № 977 «Про затвердження положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini vid 08.08.2019 za № 880/33851). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/z0880-19?lang=ru>.

13. Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 871. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/035-filologiya-magistr.pdf>
14. Статут Національної академії Служби безпеки України, затверджений наказом ЦУ СБ України від 28.12.2015 № 835 (у редакції наказу ЦУ СБ України від 21.10.2016 № 560).
15. Наказ НА СБ України від 31.08.2015 № 234 «Про затвердження Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії Служби безпеки України».
16. Наказ НА СБУ від 11.12.2019 № 340 «Про затвердження Кодексу академічної доброчесності в Національній академії Служби безпеки України».
17. Розпорядження НА СБ України від 15.04.2019 № 36 «Щодо упорядкування назв освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти у Національній академії Служби безпеки України».
18. Навчальний план підготовки аспіранта за освітньо-науковою програмою Філологія, галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія, кваліфікація доктор філософії. Затверджено протоколом вченої ради НА СБ України №11 від 03.10.19 №29/27-9/ ві від 02.01.20.
19. Освітньо-наукова програма «Філологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, реєстр. № 29/14-9844 / ві від 24.09.20 р.
20. Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії Служби безпеки України, затверджене наказом СБ України від 31.08.2015 № 234.
21. Концепція іншомовної підготовки кадрів Служби безпеки України, затверджена наказом ЦУ СБ України від 30.03.2011 № 134.

22. Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / М. Гаврицька та ін. Київ: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. 746 с.
23. Глосарій, затверджений рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протокол від 29.08.2019 № 9 (зі змінами внесеними Рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протокол від 29.10.2019 № 11).
24. Дескриптори критеріїв оцінювання досягнень курсантів Національної академії СБ України в оволодінні іноземною мовою (2010) : навч.- метод. посіб. для викладача / за ред. Н. Латишевої. Київ : НА СБ України, 2010. 48 с.
25. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти : викладання, вивчення, оцінювання (2003) / за ред. С. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.
26. Методичні рекомендації для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв якості освітньої програми, затверджено рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, протокол від 29.08.2019 № 9.

5.2. Рекомендована література для підготовки до вступного іспиту

АНГЛІЙСЬКА МОВА

Основна література:

1. Evans V. On Screen B1+: Students Book. Newbury : Express Publishing, 2014. 132 p.
2. Evans V. On Screen B1+: Work Book. Newbury : Express Publishing, 2014. 192 p.
3. Evans V. On Screen B1+: Writing Book. Newbury : Express Publishing, 2014. 63 p.
4. Evans V. On Screen B2: Students Book . Newbury : Express Publishing, 2014. 132 p.

5. Evans V. On Screen B2: Work Book. Newbury : Express Publishing, 2014. 192 p.
6. Evans V. On Screen B2: Writing Book. Newbury : Express Publishing, 2014. 63 p.
7. Evans V. On Screen B2+: Students Book. Newbury : Express Publishing, 2014. 132 p.
8. Evans V. On Screen B2+: Work Book. Newbury : Express Publishing, 2014. 192 p.
9. Evans V. On Screen B2+: Writing Book. Newbury : Express Publishing, 2014. 63 p.
10. Dooley J. Grammarway 2. Newbury : Express Publishing, 2007. 160 p.
11. Dooley J. Grammarway 3. Newbury : Express Publishing, 2007. 272 p.
12. Dooley J. Grammarway 4. Newbury : Express Publishing, 2006. 278 p.
13. Турчин Д. Б. English for International Relations : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Вінниця : Нова Книга, 2011. 256 с.

Додаткова література:

14. Грамматика английского языка. Пособие для студентов педагогических институтов и университетов / Каушанская В. Л., Ковнер Р. Л., Кожевникова О. Н. и др. Москва : Просвещение, 2000. 320 с.
15. Грамматика английского языка. Сборник упражнений. / Каушанская В.Л., Ковнер Р. Л., Кожевникова О.Н. и др. Москва : Просвещение, 2000. 139 с.
16. Дедушкіна Т. О. Фонетичний корективний курс англійської мови : методична розробка. Київ : Видавництво НА СБ України, 1998. 104 с.
17. Захарова Ю. М. Актуальні новини. Сучасний лексикон ЗМІ : навчальний посібник Київ : Видавництво НА СБ України, 2005. 160 с.
18. Качалова К. Н. Практическая грамматика английского языка с упражнениями и ключами. Киев : Методика, 2003. 672 с.

19. Мольченко Н. І. Корективний фонетико-граматичний курс. Київ : КНУ, 1997. 50 с.
20. Мольченко Н. І. Навчальний посібник для домашнього читання та розвитку навичок усного мовлення (англійською мовою). Київ : Вид-во НА СБ України, 2006. 111 с.
21. Мольченко Н.І. Посібник з суспільно-політичної лексики. Київ : Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2011. 118 с.
22. Мольченко Н.І. Modal Verbs. Навчальні завдання з практичної граматики англійської мови. Київ : Видавництво НА СБ України, 2007. 52 с.
23. Мольченко Н. І. Non-finite forms of the verb. Збірник вправ з практичної граматики англійської мови. Київ : Видавництво НА СБ України, 2004. 64 с.
24. Мольченко Н. І. Oblique Moods. Вправи з граматики англійської мови. Київ : Видавництво НА СБ України, 2007. 34 с.
25. Практична граматика англійської мови з вправами: базовий курс: посібник для студентів вищих закладів освіти та середніх навчальних закладів з поглибленим вивченням англійської мови / Черноватий Л. М., Карабан В. І., Ліпка І. П. та ін. – Вінниця : Нова Книга, 2007. 248 с.
26. Томахин Г. Д. США. Лингвострановедческий словарь. 3-е изд., стереотип. – Москва : Рус. яз., 2001. 576 с.
27. Черноватий Л. М. Практична граматика англійської мови з вправами : базовий курс. Вінниця : Нова Книга, 2007. 248 с.
28. A Way to Success : English for University Students. Year 1 / Н. В. Тучина, І. В. Жарковська, Н. О. Зайцева та ін. Харків : Фоліо, 2011. 336 с.
29. A Way to Success : English for University Students. Year 2 / Н. В. Тучина, І. В. Жарковська, Н. О. Зайцева та ін. Харків : Фоліо, 2016. 256 с.

30. Murphy R. English Grammar in Use : A self-study reference and practice book for intermediate learners of English. Cambridge : Cambridge University Press, 2012. 380 p.
31. McCarthy M. English Vocabulary in Use : Upper-intermediate. Cambridge : Cambridge University Press, 2001. 309 p.
32. Thomson A. J. Martinet A. V. A Practical English Grammar. Fourth edition. Oxford : Oxford UP, 2004. 383 p.
33. Thomson A. J. Martinet A. V. A Practical English Grammar: Exercises 2. Third edition. Oxford : Oxford UP, 2004. 199 p.
34. Vince M. First Certificate Language Practice. Oxford : Heinemann English Language Teaching, 1996. 310 p.

НІМЕЦЬКА МОВА

Основна література:

1. Barta S., Ransberger K. Deutsch als Fremdsprache. Intensivtrainer mit Audio-CD. Niveau A 2. Ismaning : Hueber Verlag GmbH Er Co. KG, 2015. 108 S.
2. Braun-Podeschva J., Habersack Ch., Pude A. Menschen. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch. Niveau B 1. Ismannig : Hueber Verlag GmbH Er Co. KG, 2015. 200 S.
3. Breitsameter A., Glas-Peters S., Pude A. Menschen. Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch. Niveau B 1. Ismannig : Hueber Verlag GmbH Er Co. KG, 2015. 229 S.
4. Breitsameter A., Glas-Peters S., Pude A. Menschen. Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch. Niveau A2.1 . Ismaning : Hueber Verlag GmbH Er Co. KG, 2013. 108 S.
5. Breitsameter A., Glas-Peters S., Pude A. Menschen. Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch. Niveau A2.2 . Ismaning : Hueber Verlag GmbH Er Co. KG, 2013. 108 S.
6. Evans S., Pude A., Specht F. Menschen. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch. Niveau A1.1. Ismaning : Hueber Verlag GmbH Er Co. KG, 2012. 104 S.

7. Evans S., Pude A., Specht F. Menschen. Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch. Niveau A1.1. Ismaning : Hueber Verlag Gmbh Er Co. KG, 2012. 109 S.
8. Evans S., Pude A., Specht F. Menschen. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch. Niveau A1.2. Ismaning : Hueber Verlag Gmbh Er Co. KG, Deutschland, 2012. 104 S.
9. Evans S., Pude A., Specht F. Menschen. Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch. Niveau A1.2. Ismaning : Hueber Verlag Gmbh Er Co. KG, 2012. 109 S.
10. Gaidosch U. Zur Orientierung. Basiswissen Deutschland. , Ismannig : Hueber Verlag Gmbh Er Co. KG, 2016. 86 S.
11. Giersberg D. Scheffler B. Deutsch als Fremdsprache. Testtrainer mit Audio-CD. Niveau A2. Ismaning : Hueber Verlag Gmbh Er Co. KG, 2015. 96 S.
12. Giersberg D. Menschen. Deutsch als Fremdsprache. Testtrainer B1. München : Max Hueber Verlag Gmbh Er Co. KG, 2017. 96 S.
13. Giersberg D. Menschen. Deutsch als Fremdsprache. Testtrainer A1 mit Audio-CD. Niveau A1. München : Hueber Verlag Gmbh Er Co. KG, 2015. 96 S.
14. Gottstein-Schramm B., Kalender S., Specht F. Deutsch als Fremdsprache. Grammatik – ganz klar. Übungsgrammatik. A1/A2. München : Max Hueber Verlag, 2014. 223 S.
15. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für Fortgeschrittene. Deutsch als Fremdsprache. Ismaning : Max Hueber Verlag, 2012. 431 S.
16. Hering A., Matussek M., Perlmann-Balme M. Übungsgrammatik für die Mittelstufe. Deutsch als Fremdsprache. Ismaning : Max Hueber Verlag, 2016. 330 S.
17. Kersting D. Menschen. Deutsch als Fremdsprache. Intensivtrainer B1. München : Max Hueber Verlag Gmbh Er Co. KG, 2017. 94 S.
18. Koithan U., Schmitz H., Sieber T. Aspekte neu. Lehrbuch mit Audio-CD. Niveau B1+. Stuttgart : Ernst Klett Sprachen GmbH, 2017. 192 S.
19. Koithan U., Schmitz H., Sieber T. Aspekte neu. Arbeitsbuch mit Audio-CD. Niveau B1+. Stuttgart : Ernst Klett Sprachen GmbH, 2017. 184 S.

20.Scheffler B. Menschen. Deutsch als Fremdsprache. Intensivtrainer mit Audio-CD. Niveau A1. Ismaning : Hueber Verlag GmbH Er Co. KG, 2016. 96 S.

Додаткова література:

21.Паремська Д. А. Практична граматики (німецька мова) : навч. посібник. Київ : Арій, 2001. 305 с.

22.Maenner D. Prüfungstraining. Zertifikat Deutsch. Niveau B1+. Berlin : Cornelsen Verlag, 2008. 190 S.

ФРАНЦУЗЬКА МОВА

Основна література:

1. Корж Л. П., Зайцева Н. І. Розмовні теми з питань країнознавства України : навч. посіб. Київ: Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2012. 93 с.

2. Крючков Г. Г., Мамотенко М. П., Хлопук В. С., Воєводська В. С. Прискорений курс французької мов : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : А.С.К., 2007. 384 с.

3. Крючков Г. Г. Французька мова (початковий курс) : підручник. Київ : Вища шк., 2009. 367 с.

4. Крючков Г. Г., Хлопук В. С., Корж Л. П. Поглиблений курс французької мови : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Вища шк., 1998. 400 с.

5. Омельченко Т. Г., Омельченко О. А. Методичні розробки з фонетичного, лексичного та граматичного матеріалу до підручника «Прискорений курс французької мови» : навч. посіб. Київ: Вид-во Академії СБ України, 1999. 87 с.

8. Омельченко Т. Г., Корж Л. П., Зайцева Н. І. Спеціалізований курс французької мови : навч. посіб. Київ: Вид-во НА СБ України, 2009. 290 с.

9. Омельченко О. А., Бобрицький В. Б. Вступний курс фонетики французької мови : навч. посіб. Київ: Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2012. 93 с.

10. Опацька Є. О. Комунікативна граматики у таблицях і вправах : навч. посіб. Київ: Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2011. 108 с.

11. Соломарська О. О., Донець Й. І., Стаценко В. А. Підручник французької

мови. Київ: Вища шк., 1994. 255 с.

12. Французько-український словник. Українсько-французький словник / за заг. ред. В. Бусела. Київ: Ірпінь : ВТФ «Перун», 2010. 1072 с.

13. Berthet A., Hugot C. Alter Ego 1, 2 : méthode de français. Hachette, 2006. 384 p.

14. Dollez C., Pons S. Alter Ego 3, 4 : méthode de français. Hachette, 2006. 384 p.

15. Omeltchenko T., Zaitseva N., Khlopouk V. Sujets de conversation sur la civilisation française : навч. посіб. Київ: Вид-во НА СБ України, 2000. 56 с.

Додаткова література:

16. Михайлова О. Г., Шмиголь Н. В. Лінгвокраїнознавство франкомовних країн : посібник [для студ. вищ. навч. закл]. Вінниця : Нова книга, 2009. 216 с.

17. Опацький С. Є. Français, niveau débutant : підруч. для вищ. навч. закл. Київ: Ірпінь : Перун, 2002. 312 с.

18. Попова И. Н., Казакова Ж. А. Грамматика французского языка. Практический курс : учебник для ин-тов и фак. иностр. яз. Москва: ООО Издательство «Нестор Академик», 2008. 480 с.

19. Сваткова Т. Д., Ведіна І. В. Франція. Посібник з країнознавства. Київ, 2008. 280 с.

20. Українсько-французький тематичний словник / уклад. В. Карпенко та ін. Київ: Карпенко, 2003. 180 с.

21. Франція. Мовно-країнознавчий словник / уклад. В. Карпенко та ін. Київ: Карпенко, 2003. 80 с.

22. Чернієнко Г. В. Добрий початок – половина справи : підручник з французької мови. Київ: КНТ, 2003. 332 с.

23. Augé H., Cañada Pujols M-D., Marlhens C., Martin L. Tout va bien 1, 2, 3, 4 : méthode de français. CLE international, 2005. 640 p.

24. Carlo C., Causa M. Civilisation progressive du français. Niveau débutant. CLE international, 2013. 159 p.

25. Danilo M., Tuzin B. Le français de l'entreprise. CLE international, 1990. 108 p.
26. Grégoire M. Grammaire progressive. CLE international, 2013. 288 p.